

• موضوع: واقعه عاشورا؛ هویت دینی ما

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله و الصلاة والسلام على رسول الله و على آله آل الله و لعنة الله على اعدائهم اعداء الله الى يوم لقاء الله

اللهم كن لوليک الحجة بن الحسن صلواتک علیه و على آبائه فى هذه الساعة و فى کل ساعة وليا و حافظا و قائدا و ناصرا و دليلا و عينا حتى تسکنه ارضک طوعا و تمتعه فيها طويلا.

هدیه به پیشگاه با عظمتش و تعجیل در ظهورش و سلامتی وجود عزیزش از هر گزندی و این که انشاءالله خداوند ما را از بهترین یاوران و سربازانش قرار دهد صلواتی ختم کنید

خدای بزرگ را شاکریم که به ما توفیق داده که در این ایام زنده باشیم و عزادار سید الشهداء باشیم یادمان نرود پدرمان و مادرمان و اجدادمان و آنهایی که زحمت کشیدند و این دین را به ما منتقل کردند و الان در جمع ما نیستند ولی مطمئن باشید در جمع من و شما روح آن ها حاضر و ناظر است. برای آنها طلب مغفرت داریم.

ما از سید کریمان و سید بزرگان و سید الشهداء میخواهیم که در این شبها همه کسانی را که زحمت کشیدند و سالها برگزار کننده مجالس روضه اباعبدالله بودند روحشان شاد هست ، شادتر شود ما هم برای این که اظهار ادب کرده باشیم در محضرشان برایشان هدیه میکنیم صلواتی بر محمد و آل محمد.

یک مصاحبه ای را من پریروز با یکی خبرگزاریها داشتم(خبرگزاری شفقنا) در آن مصاحبه که زیاد هم منتشر شد خبرگزاری های زیادی آن را منتشر کردند من می خواهم در این چند شب که بنده مهمان شما هستم به آن پردازم.

• عاشورا؛ یک دانشگاه پر درس

عاشورا یک دانشگاه پر درس است؛ این جمله را در ذهن خود بسپارید .

جالب هم هست برای همه زمانها این دانشگاه درس دارد یعنی واقعه عاشورا که نه نمی شود مرور زمان ندارد. برخی چیزها مشمول مرور زمان می شود و از بین می رود اما برخی حوادث مرور زمان ندارد و همیشه تازه است شما از خورشید و ماه احساس خستگی می کنید؟ هر روز خورشید را می بینید و هر شب مهتابی ماه را می بینید ولی هیچوقت از خورشید و ماه احساس خستگی نمی کنید.

برخی حوادث مثل ماه است مثل خورشید است؛ انسان احساس خستگی نمی کند؛ واقعه عاشورا حافظ دین ما است ما دین را از طریق عاشورا می شناسیم. عاشورا هویت دینی ما است.

عاشورا هویت ما است و حافظ کشور ما است یعنی ما سرمایه امان عاشورا است. امروز هم اگر کشور در خطر قرار بگیرد همین بچه های هیئتی و امام حسینی می روند و دفاع می کنند.

من زمان جنگ شاید برخی ها یادشان نباشد من جبهه بودم یک سرهنگی یک جمله ای گفت من هنوز یادم نرفته؛ می گفت: «شما سرقبر شهدا بروید و نام آن ها را بخوانید. ببینید چه کسانی جبهه رفتند و شهید شدند».

من می خواهم بگویم اگر کشور نیاز به نیرو داشت که به سوی جبهه ها برود ببینید چه کسانی می رفتند. می خواهم بگویم حادثه عاشورا هویت ما است و ما باید این سرمایه را حفظ کنیم.

عاشورا یک دانشگاه پردرس است و من باید در این چند شب درسهای این دانشگاه را برای شما مطرح کنم.

کهنه نمی شود عاشورا؛ برخی ها ممکن است بگویند ما تا کی باید عزاداری کنیم؟ بحث این است که مگر عاشورا کهنه میشود؟ مگر پیام عاشورا کهنه می شود؟ مگر حادثه عاشورا را مرور زمان در بر میگیرد؟ عاشورا یک درس است هویت و ناموس ما است و وحدت کشور ما به واقعه عاشورا است و اگر بخواهیم نظام و کشور را حفظ کنیم به عاشورا بستگی دارد و باید عاشورا را زنده نگاهداریم.

این جمله را از من طلبه داشته باشید ما سال به سال و روز به روز واقعه عاشورا را باید محترم بدانیم و عزاداری آن را حرمت نهیم.

احترام به عاشورا در واقع احترام به خود ما است و احترام به کشور خودمان هست. رمز هویت ما است و ما بدون عاشورا هویت نداریم. انشاالله که بتوانیم از این دانشگاه پر درس، درس بگیریم.

• نگاه ها به عاشورا و انواع رویکرد ها نسبت به آن

من بحثم را با یک سوال شروع کنم؛ اگر کسی از شما بپرسید ما راجع به واقعه عاشورا چند نگاه داریم و تا الان که هزار و سیصد و خورده ای سال می گذرد عاشورا چند نگاه به آن بوده است؟

کسی سوال کند تعریف شما راجع به عاشورا چیست؟

باید این سوال را اول پاسخ داد.

ما چند تحلیل و چند تعریف راجع به عاشورا داریم. سعی می کنم مطلب را تا می توانم ساده بیان کنم به گونه ای صحبت کنم که خواص بپسندند و دیگران هم بفهمند ما چند تعریف از این حادثه داریم؛ ما چهار نگاه در این باره داریم.

ما چهار نگاه در طول تاریخ به حادثه عاشورا داشتیم

عاشورا که میگویم منظور کل واقعه کربلا است یعنی حرکت امام از مدینه به مکه و از مکه به عراق و بعد هم شهادت امام و اسارت اهل بیت علیهم السلام .

یکی دو نگاه را امشب می گویم و ادامه آن شبهای آینده بیان میکنم

• اولین نگاه؛ نگاه احساسی و عاطفی به عاشورا

اولین نگاه؛ ندیدم جایی نوشته شده باشد یا بگویم مقاله ای را بروید بخوانید یا جایی دیده باشم که نوشته باشد؛ اولین نگاه، نگاه احساسی و عاطفی به واقعه عاشورا ؛

نگاهی که اشک انسان را جاری می کند چرا که آن را یک واقعه حزن انگیز و پر از غم را تداعی می کند.

این یک نگاه به واقعه عاشورا است از قرن چهارم زمان آل بویه که حاکمان شیعه بودند و قدرت داشتند.

در عراق و ایران سنه 321 یا 22 سرکار می آیند تا 447 یا 448 یعنی حدود 125 سال این ها بر ایران و عراق حکومت میکنند و چون شیعه هستند به عاشورا احترام میگذارند.

تاسوعا و عاشورا را عزای عمومی اعلام می کنند ما از زمان آل بویه بیش 1100 سال تا الان این نگاه را به واقعه عاشورا داریم .

از این نگاه بیشترین مطلبی که از واقعه عاشورا گفته می شود این که امام حسین علیه السلام را و یاران امام را چگونه به شهادت رساندند. یا ابوالفضل العباس را چگونه به شهادت رساندند یا شب و روز عاشورا چه شد و چگونه گذشت؟

چگونه اهل بیت را به اسارت بردند و چگونه و چه کارها که شد. هر چه گفته شود همه از این دید است که به عاشورا یک دید احساسی و عاطفی وجود دارد.

شما اگر بروید در هیئات و شهرستانهای دیگر همه یک نگاه احساسی می بینید .

یک نگاه غم و یک نگاه حزن اشک و ناله است لذا سینه می زنیم و زنجیر می زنیم و این بیانگر نوع نگاه ما به این واقعه است.

شما شعر محتشم را ببینید؛ من معتقدم که محتشم از زبان خودش شعر نمی گوید. محتشم وقتی شعر می گوید شعرش همه اش عزا و گریه است همه الهامات است.

جالب است بدانید در این نگاه گفته نمی شود که امام برای چه شهید شد ولی گفته میشود امام شهید شد ولی گفته نمی شود که چرا امام برخی کارها را انجام داد. چرا خانواده خود را آورد. یا چرا امام شهید شد.... یعنی با این نگاه گفته نمی شود که هدف امام حسین چه بود. یا این که امام را چگونه به شهادت رساندند و چگونه برهنه کردند بدن مطهر امام را. چگونه اسب بر بدن امام راندند. و یزیدیان چقدر جنایت کردند.

گفته نمی شود چرا این طور شد

گفته نمی شود امام چرا علی اصغر را آورد اما گفته میشود که علی اصغر چگونه به شهادت رسید ..

یا چگونه خانواده امام به اسارت رفتند. من و شما می گوئیم اهل کوفه اهل مکر بودند و می گوئیم ما اهل کوفه نیستیم علی تنها بماند اما در این نگاه گفته نمی شود که چرا امام تنها ماند و چه شد که اهل کوفه تغییر کردند. آیا واقعا اهل کوفه این طور بود و می خواست کلک بزند؟

می خواهد خیانت بکند؟ این را اولین بار است که میشنوید . من می خواهم بگویم اهل کوفه خودش را نشناخته بود.

خیلی حرف است و خیلی مطلب است برخی وقتها یک جامعه خودش را نشناخته نمیخواهد دروغ بگوید یا حقه بزند برخی وقتها یک انسان خودش را نمی شناسد و خودش را نشناخته است. این که مثلا من علیدوست خودم را نشناسم، این خیلی خطر است وقتی کسی ارزشهای خود را نشناسد دچار خطای تحلیل می شود. لذا در بزنگاه کم می آورم و ایمانم می سوزد و مثل رعد و برق که بزند به یک درختی.

سوال این است که آیا صرف این نگاه احساسی و عاطفی کافی است؟

از زمان امام سجاد علیه السلام ما عزاداری داریم.

زنان بنی هاشم جمع می شدند و عزاداری می کردند و امام سجاد علیه السلام برای آن ها آتش پزی می کردند. اولین آتش پز عزاداران امام حسین علیه السلام ، امام سجاد علیه السلام بوده است. در این هزار و خورده ای سال این یک نگاه است.

شما روز تاسوعا و عاشورا چه کار می کنید؟

• آیا نگاه احساسی صرف کافی است؟

شما این نگاه را می بینید گهواره علی اصغر ؛ حجله قاسم ؛ این نگاه درست است یا غلط است؟ نه می گوئیم درست است و نه می گوئیم غلط است. می گوئیم صرفا این نگاه ، ناقص است این که انسان اشک بریزد یا عزاداری کند یا سینه بزند ولی نگاه ناقص است برخی چیزها نمی شود گفت غلط است اما ناقص است این نگاه را باید کاملش کرد.

و مثل برخی ها هم نیستیم صرفا بگوئیم باید دنبال هدف امام حسین علیه السلام رفت.

واقعۀ عاشورا را باید دانشگاه پردرس دید. اما عزاداری هم باید کرد ولی این نگاه می دانید چرا ناقص است؟ این دیگر دانشگاه نیست؛ این که بگوئیم برای همه زمانها پیام دارد این طور نیست.

ولی نگاه ارزشمندی است این که انسان به واقعه عاشورا این نگاه را داشته باشد ما چهار نگاه به واقعه عاشورا داریم. این نگاه اول که بنا شد غلط نباشد اما ناقص است .

به نظر شما نگاه دوم به واقعه عاشورا چیست؟

انشاءالله در شبهای بعد نگاه های دیگر را بیان خواهم کرد.

.....
خدایا ما را از عزاداران و از کسانی که از دانشگاه پر درس واقعه کربلا درس می گیرند قرار بده. صلواتی ختم فرمایید.

یک جمله را من دیشب از قول امام رضا علیه السلام نقل کردم از پدر بزرگوارشان امام کاظم علیه السلام ؛ که امام می فرمایند: «محرم که می شد پدرم حالش منقلب می شد. تا جایی که روز عاشورا اوضاع دیگری حاکم بود».

این هم ذکر مصیبت من باشد.

برنامه مختصر هست ولی جامع است

حدیثی را امام صادق یا امام باقر علیهما السلام نقل می کنند امام می فرمایند: «گریه براباعبدالله ، ناله بر سید الشهداء حتی در قیامت هم هست؛ من خودم قبل از این که این حدیث را ببینم اطلاعی از این نحوه عزاداری تا این حد نداشتم» .

«یا أبا بصیر، إنّ فاطمة علیها السّلام لتبکیه وتشهق، فتزفر جهنّم زفرة لولا أنّ الخزنة یسمعون بکاءها، وقد استعدّوا لذلك؛ مخافة أن یرج منها عنق، أو یشرد دخانها، فیحرق أهل الأرض، فیکبّحونها ما دامت باکیه، ویزجرونها، ویوثقون من أبوابها؛ مخافة على أهل الأرض، فلا تسکن حتّی یسکن صوت فاطمة، وإنّ البحار تکاد أن تنفتق، فیدخل بعضها على بعض، وما منها قطرة إلّا بها ملک موکل، فإذا سمع الملك صوتها أطفأ نأرها بأجنحته، وحبس بعضها على بعض؛ مخافة على الدنيا وما فیها، ومن على الأرض، فلا تزال الملائكة مشفقین یبکونه لبکائها، ویدعون الله ویتضرّعون إلیه، ویتضرّعون أهل العرش ومن حوله، وترتفع أصوات من الملائكة بالتقدیس لله؛ مخافة على أهل الأرض، ولو أنّ صوتاً من أصواتهم یصل إلى الأرض لصعق أهل الأرض، وتقطّعت الجبال، وزلزلت الأرض بأهلها».